

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Liberij Episcopi Romani & Constantij Imperatoris Dialogus. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

Porro Liberij Episcopi longe excellentissimi liberam pro veritate disputationem, & sermonem plane admirabilem, quem habuit cum Constantio Imperatore hoc in loco ponere consilium est. Nam hæc à piis viris, qui id temporis vixerunt, sunt propterea scriptis prodita, quòd ad acuendum excitandumq; rerum diuinarum studiosos plurimum momenti habere putabantur. Iste Liberius, Iulio Syluestri successore mortuo, Romanam gubernauit ecclesiam.

*Liberij Episcopi Romani & Constantij
Imperatoris Dialogus.*

CAP. XVI.

Dialogus Constantij Imperatoris et Liberij Papæ Romæ.

IMPERATOR CONST. Nos quoniam Christianus es, & nostræ ciuitatis episcopus, idcirco duximus operæ precium te accersere: hortariq; vt communionem nefariæ impij Athanasij dementiæ repudies. Nam hoc rectè se habere censet totus terrarum orbis: & eum sententiæ cõciliij ab ecclesiastica communione segregandũ iudicauit.

LIBERIVS EPISC. Iudicia quidem ecclesiastica, ô Imperator, summa cum æquitate fieri debent. Quapropter, si tuæ clementiæ ita visum sit, iudicium haberi iubeto. Et si Athanasius videatur damnationem commeruisse, tum sententiæ prout ordinis ecclesiastici formula postulat, contra eũ pronunciabitur. Nam fieri non potest, vt quemquam condemnemus, de quo non factum sit iudiciũ.

CONST. Totus terrarum orbis non de eius impietate solum, verũ etiã quòd semper tempus ludere conatus est, sententiam tulit.

LIB. EPISC. Qui eius damnationi subscripserunt, non res gestas ipsi oculis aspexerant, sed hoc est ab illis factitatum, vel quòd gloriã abs te assequi, vel quòd metu perculsi, vel deniq; quòd infamiam extimescere viderentur.

CONST. Quid est, quæso, gloria, quid metus, quid infamia?

LIBER. Qui gloriã Dei non amplexatur, sed tua munera ei prætulerunt, hi hominem absque iudicio condemnabant, quæ nunquam oculis vidissent: quod est à Christianorum officio plane alienissimum.

CONST. Atqui in Concilio Tyri celebrato de Athanasio, cum ipse præsto adesset, iudicium factum

, factum est, & omnes orbis terrarum Episcopi, qui in eo con-
 , cilio aderant, cum condemnarunt. LIBER. EPIS. Nun-
 , quam sane de eo presente iudicium exercebatur. Nam
 , episcopi, qui ibi conuenerant, illum tum condemnabant,
 , cum è confessu egressus fuerat: & certe temere atq; incon-
 , sulto condemnabant. Hoc loco EVSEBIUS Eunuchus, A-
 , thanasius, inquit, alienus à fide catholica in concilio Nicæ-
 , no declaratus est. LIB. Quinque tantummodo, qui cum
 , eo vnà nauigarant, in Mariote iudicium de eo fecerunt: quos
 , quidem aduersarij eius eò miserant, vt contra eum reum fa-
 , ctum commentarios contexerent. Atq; ex istis, qui missi e-
 , rant, duo exierunt è vita, Theognis nimirum & Theodo-
 , rus: reliqui tres, hoc est Mares, Valens, & Vrsacius, etiam-
 , num supersunt. A quibus ad eam rem missis, in cōcilio Sar-
 , dicensi sententia de hac controuersia lata est: qui etiam in
 , eodem concilio libellos supplices dederunt: postularuntq;
 , veniam pro eo, quòd commentarios, vnius partis suffragiis
 , per calumniam contra Athanasium in Mareote confecerat:
 , quos libellos iam habemus in manibus. Vtris istorum, Im-
 , perator, nobis credendum communicandumq; est? illisve
 , qui primo eos condemnarint, secundo autè veniam petie-
 , rint, an his, quorum iam sint condemnati sententiis? Hic
 , tum EPICLETUS episcopus, non fidei inquit causa, Impe-
 , rator, hodie, neque iudiciorum ecclesiasticorum faciendo-
 , rum studio adductus Liberius hunc instituit sermonem, sed
 , quo possit apud senatores Romanos gloriari se rationibus
 , Imperatorem superasse. CONST. Tantane orbis terre pars
 , Liberi, in te residet, vt tu solus homini impio subsidio ve-
 , nire, & pacem orbis ac mundi totius dirimere audeas? LIB.
 , Esto quod ego solus sim: non tamen propterea causa fidei
 , fit inferior. Nam olim tres solum erant reperti, qui regis
 , mandato resisterent. Tum EVSEBIUS Eunuchus, Tu, in-
 , quis, Imperatorem nostrum facis alterum Nabuchodo-
 , nozor. LIB. Minimè sane, sed non minus temerè tu ho-
 , minem condemnas, de quo nullum factum sit iudicium,
 , quàm ille olim. At ego æquum censeo, vt primum genera-
 , lis proponatur episcoporum subscriptio, qua fides in con-
 , cilio Nicano exposita confirmatur: deinde vt fratribus no-
 , stris ab exilio reuocatis, & ad suas ipsorum sedes restitutis,

THEODOR. HISTOR.

si isti, qui nunc tumultus cient, fidei apostolicæ assentire
comperiantur, tunc omnes contendamus Alexandriam, ubi
reus, ubi accusatores & causæ eorū patronus sunt: atq; litigā
tium causa diligenter cognita, sententiam de ea pariter fera
mus. **EPICT.** At ad episcopos eò cōuehentos equi, iumē
ta & rhedæ, quibus cursus publicus confici solet, non satis
erunt. **LIBER.** Negotia ecclesiastica publicam vecturam
non desiderant: quandoquidem ecclesiæ ad Episcopos
suos ad mare vsque deducendos satis habent facultatum.
CONST. IMPER. Res, de quibus constituta est formula,
refringi nequeunt: siquidem plurium episcoporum rata de
bet esse sententia. Tu solus impij illius amicitiam ample
xaris. **LIBER.** Nunquam auditum est, Imperator, reo ab
sente, iudicem de impietate ac scelere sententiam pronun
ciasse, quasi priuatum odium in hominē exerceat. **CONST.**
Etsi omnes communiter, me tamen maiori quàm ceteros,
affecit iniuria. Nam non contentus est post fratris nostri
maioris natu Constantini interneccionem, sed beatæ memo
riæ Constantem minorem natu fratrem: nunquam cessauit
ad inimicitias nobiscum suscipiendas incitare: quod sane
factum fuisset, nisi nos æquiore animo & incitantis & inci
tati bilem tulissemus. Quare præclaram illam victoriam à
Magnentio & Siluano partam, non tanti facerem, quanti
istius ab ecclesiasticarum rerum administratione abdicatio
nem. **LIBER.** Noli per episcopos tuas vlcisci inimicitias.
Nam virorum ecclesiasticorum manus sanctificationi va
care debent. Quapropter si placet, iube episcopos ad pro
prias sedes restitui. Atque si videantur cum eo, qui etiam
iam rectam veramq; fidem in Concilio Nicæno expositam
tuetur, consentire, tum in vnum conuenientes, paci orbis
terræ prouideant: perficiantq;, vt non cōpertum sit aliquan
do hominem, qui non deliquerit, damnatum esse. **CONST.**
Vnū est, quod queritur. Volo, vt tu ecclesiarū cōmunionem
amplectaris, & deinde Romā redeas. Proinde consule paci,
subscribe, vt Romam reuertaris. **LIB.** Iam fratres, qui sunt
Romæ, valere iussi. Nam leges ecclesiasticas obseruare, plu
ris faciendum cenfeo, quàm habere Romæ domicilium.
CONST. Itaq; trium dierū spacium tibi concedimus ad de
liberandum, vtrū subscribere volueris, & ita Romā redire,
an tecum

Vide Epi
ph. inter
pre. et li.
de imag.
Magistra
tuū Rom.

an tecum constitueris, quæ ad locum transferri placeat. LIB.
 Spatium trium dierum, aut mensium ratione non mutat. Quare
 mitte me, quo lubet. CONST. Post biduum, cum iudicium ha-
 bitum fuerit de Liberio, si consilium non mutet, exulet velim
 usque Bercæam Thraciæ. Liberio inde decedenti Imperator
 misit in sumptum quingentos aureos. Liberius autem ei, qui at-
 tulerat, dixit: Abi domum, & istos ipsos aureos redde Impe-
 ratori. Siquidem eis opus habet ad militum stipendia. Impe-
 ratrix itidem misit ei totidem. Quos eum, qui apportauerat,
 iubet quoque Imperatori tribuere. Sunt enim, inquit, illi ad
 militare expeditionem necessarii. Quod si is eorum non in-
 digeat, det Auxentio & Epicteto. Nam illi eisdem egent. Po-
 stea verò quam istos recusauerat aureos accipere, Eusebius
 Eunuchus, alios ei affert. Ad quem Liberius: tu, inquit, eccle-
 sias orbis terrarum expilasti, & iam mihi ut damnato, egentique,
 affers eleemosynam. Abi primum, & Christianus ipse fias.
 Ac triduo confecto, Liberius nulla accepta pecunia, in exi-
 lium mittitur.

De exilio & reditu sancti Liberij. CAP. XVII.

ISTE strenuus veritatis propugnator & victor illustris
 Liberius, Thraciam, sicut erat ei imperatum, rectè cõten-
 dit. Biennio dilapso, Constantius proficiscitur Romam. Ma-
 gistratum autem & nobilium coniuges, orant maritos, ut à Con-
 stantio supplices petant, uti pastor Liberius suo gregi red-
 datur: seque nisi eum exoraret, deserturas eos, & ad egregium illum
 pastorem conuolaturas. Quibus responderunt mariti, se non
 parum Imperatoris iram extimescere: & cum viri sint, nullam for-
 tasse veniam ab eo impetraturos. Quod si vos ipsæ Imperato-
 rem pro Liberio deprecari volueritis, est vobis plane con-
 donaturus: atque è duobus alterum eueniet, ut vel vestra vo-
 bis sit concessurus postulatione, vel si minus ad id faciendum
 adduci possit, vos illesas dimissurus. Quo consilio audito,
 præstantes illæ feminae, splendide, ut solent, & magnifice
 amictæ, accedunt ad Imperatorem, ut eas ex vestitus splen-
 dore nobiles illustresque esse arbitratus, tum reuerentia erga
 ipsas, tum clementia utendum existimaret. Quæ cum
 hoc modo ornatae ad eum aduentassent, orant, ut vobis
 pastore orbatae, & luporum expositæ insidiis misereatur.

Quibus